

Aan de colleges van burgemeester en wethouders
van de 17 gemeenten in Zuid-Holland Zuid

Dordrecht, 6 april 2017

INFORMATIEBRIEF VAN HET DAGELIJKS BESTUUR

Betreft: Budgetoverschrijding 2017 Serviceorganisatie Jeugd ZHZ

Geachte leden van het college,

Op 6 april 2017 heeft het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd besloten de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ (SOJ) toe te staan extra uitgaven te doen voor een bedrag van maximaal € 1,6 miljoen, vooruitlopend op besluitvorming over een knoppennotitie. Het algemeen bestuur heeft de SOJ verzocht voor de vergadering op 6 juli 2017 een uitgewerkte Knoppennotitie jeugdhulp ZHZ 2017 aan te leveren voor besluitvorming over mogelijke budgetoverschrijding in 2017.

In deze brief informeren wij u over de oorzaken van de mogelijke budgetoverschrijding en het besluitvormingsproces.

Aanleiding

In 2015 en 2016 heeft de SOJ een knoppennotitie opgesteld op basis van een uitvraag naar de productiecijfers van de jeugdhulpaanbieders over de eerste 4 maanden van het jaar. In deze knoppennotities werd een prognose gegeven van de vraag naar jeugdhulp in relatie tot het beschikbare budget. In beide jaren werd een dreigende budgetoverschrijding gesignaleerd. Omdat we nu, ondanks getroffen maatregelen, al knelpunten zien ontstaan in de regionale zorgmarkt, heeft het algemeen bestuur besloten de SOJ toestemming te geven extra uitgaven te doen, vooruitlopend op de knoppennotitie gebaseerd op de productie-uitvraag over de eerste 4 maanden van 2017.

Oorzaken mogelijke budgetoverschrijding

De bezuinigingen op de jeugdhulp in de laatste jaren hebben ook in Zuid-Holland Zuid hun uitwerking. De gedachte was dat door transformatie de jeugdhulp goedkoper georganiseerd kan worden. We zien aanzetten, maar deze hebben – juist ook vanwege de substantiële bezuinigingen op de jeugdhulp - pas op de langere termijn hun uitwerking.

Op 20 maart 2017 kenden 2 grote, 4 middelgrote en 10 kleine jeugdhulpaanbieders al een cliëntenstop wegens het bereiken van hun budgetplafond. De achtergrond van deze cliëntenstops is divers. Een deel van de aanbieders heeft te maken met een te lage uitstroom van cliënten (deels heeft dit te maken met cliënten die meerjarig/permanent zorg nodig hebben). Een ander deel van de aanbieders heeft bij aanvang een beperkt budget gekregen. Op basis van de ervaringen in 2015 en 2016 had de SOJ maatregelen getroffen voor 2017, zoals een afroning van 10% van de budgetten voor de regionale zorgmarkt. Deze afroning had als doel

aanbieders te stimuleren de jeugdhulp te transformeren en zo, ondanks de aanhoudende bezuinigingen, zoveel mogelijk kinderen te helpen. Het afgeroomde budget was bedoeld om noodzakelijke hulp te bieden op een meer flexibele wijze dan voorheen, die meer recht doet aan de diversiteit van de hulpvragen. Nu er zo vroeg in het jaar een beroep wordt gedaan op het afgeroomde budget, schat de SOJ in dat het afgeroomde budget onvoldoende zal zijn om noodzakelijke hulp te kunnen blijven bieden in 2017. Dit betekent vervolgens een beroep op de 'Nee-tenzij regeling' en daarmee ook een toename van de druk op de jeugdteams en het contractmanagement van de SOJ. Daarnaast constateren we dat de Stichting Jeugdteams te maken heeft met toenemende wachttijden.

Naast de nu al ingestelde cliëntenstops en de toegenomen wachttijden bij de Stichting Jeugdteams, constateren we bij het bepalen van het financiële resultaat van de SOJ over 2016 een forse (niet-betaalde) overproductie bij jeugdhulpaanbieders boven de vastgestelde budgetplafonds. Dit laat zien dat er in 2016 fors meer vraag was dan aanbod. Wanneer we dit beeld confronteren met de aanzienlijke verlaging van het beschikbare budget voor 2017, dan mag duidelijk zijn dat de knelpunten in 2017 waarschijnlijk groter zullen zijn dan in 2016.

Het beschikbare budget 2017 is aanzienlijk lager dan het budget 2016, vanwege:

1. de korting van € 0,8 miljoen op het macrobudget 2017;
2. het feit dat in 2016 de vrijval van de voorziening PGB van € 2,0 miljoen uit de jaarrekening 2015 incidenteel (extra) is ingezet; en
3. het feit dat gemeenten in 2016 een extra financiële bijdrage van € 1,6 miljoen hebben geleverd op basis van de knoppennotitie.

Op dit moment is er nog sprake van een aantal onzekerheden, waardoor er nog geen concreet bedrag kan worden gekoppeld aan de mogelijke budgetoverschrijding in 2017. De SOJ kan pas na de eerste productie-uitvraag een concreet bedrag aangeven, maar verwacht op basis van de huidige signalen dat het om een hoger bedrag gaat dan in 2016. Het algemeen bestuur heeft daarom besloten toestemming te geven voor extra uitgaven ter hoogte van maximaal de extra financiële bijdrage van € 1,6 miljoen die gemeenten in 2016 hebben geleverd. Omdat de meicirculaire 2017 in elk geval een prijsindexatie biedt, kan deze indexatie in mindering worden gebracht op het extra beslag op de gemeentelijke middelen (bovenop de rijksbijdrage) als gevolg van de verleende toestemming voor extra uitgaven. Daarmee zal de hoogte van het extra beslag lager zijn dan € 1,6 miljoen, namelijk minus de hoogte van de prijsindexatie.

Met de toestemming voor het doen van extra uitgaven kan de SOJ bestaande knelpunten (lees: cliëntenstops) en knelpunten die nog gaan ontstaan in dit eerste half jaar (al dan niet gedeeltelijk) oplossen, vooruitlopend op besluitvorming over een knoppennotitie. De SOJ heeft hiervoor binnen de bestaande financiële afspraken geen ruimte. In het verbeterplan dat de SOJ heeft opgesteld naar aanleiding van de evaluatie van de SOJ en de zienswijzen hierop van gemeenten, is aandacht gevraagd voor het feit dat de SOJ niet beschikt over een reserve om gedurende het begrotingsjaar snel te kunnen reageren op knelpunten. De SOJ zal hierop terugkomen in de op te stellen knoppennotitie.

Besluitvormingsproces

De SOJ past na uw besluit de budgetafspraken aan met de jeugdhulpaanbieders die hun budgetplafond hebben bereikt.

Op basis van de productie-uitvraag over de eerste 4 maanden van 2017, kan de SOJ in een knoppennotitie voor de vergadering van het algemeen bestuur op 6 juli 2017 een beter onderbouwde inschatting maken van de mogelijke budgetoverschrijding in 2017.

Daarnaast bevat de knoppennotitie een voorstel voor de te treffen maatregelen, om de knelpunten die zich in 2017 voordoen op te lossen en de mogelijke budgetoverschrijding te beperken. De eisen aan de contractering kunnen worden aangepast bij de contractering voor 2018 en verder. Bij de voorbereidingen hierop zal de SOJ aanvullende voorwaarden formuleren voor de noodzakelijke verlaging van de druk op de regionale zorgmarkt (o.a. door de 'beweging naar voren').

Gezien de onzekerheden ten aanzien van de uitkomst van de meicirculaire en de verwachte zorgvraag welke zal blijken uit de productie-uitvraag over de eerste 4 maanden van dit jaar, wordt nu nog geen begrotingswijziging voorgesteld. Zo nodig wordt bij de knoppennotitie een begrotingswijziging voorgesteld.

Wij verzoeken u deze brief ter informatie aan te bieden aan uw gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van de Dienst Gezondheid & jeugd.

De secretaris,

K.J. van Hengel

De voorzitter,

C.M.L. Lambrechts